

От тази примерна таблица се вижда, че ТКЗС са купили през годината всичко 800 крави, от които 300 от ДЗС, 250 от кооператори, 150 от частни еднолични селски стопани и 100 от работници и служаци, а са продали 1,750 крави, от които на ДЗС — 100, на кооператори 1,000 и т. н.

В примерната схема е прието условно, че между ТКЗС и ТКЗС, между ДЗС и ДЗС няма покупко-продажби, обаче в живота и практиката такива отношения съществуват и оттук идва необходимостта при работа с шахматната таблица и съставяне на оборота на стадото това обстоятелство да се има пред вид.

Данни за покупко-продажбите на животните за ДЗС и ТКЗС се вземат от месечната и годишна отчетност. За определяне размерите на покупко-продажбите в дребните стопанства се използват данните от бюджетните изследвания, като коефициентите на покупко-продажбите се пренасят върху целия брой на животните от съответните категории стопанства.

Трябва да споменем и една особеност при покупко-продажбите, а именно отделянето на броя на продадените бракувани животни за клане. Тук въпросът е по-сложен и трябва да се издирват данни за извънкланното клане, понеже такива данни не се дават в отчетността на ДЗС и ТКЗС.

Броят на животните, продадени по ЗДД за месо и продажбите по пределни цени се вземат от данните на изкупувателните организации. Данните за ДЗС и ТКЗС предварително се съпоставят и проверяват с годишните и месечните им отчети.

За броя на закланите животни в стопанството на ДЗС и ТКЗС се използват данните на годишната им и месечна отчетност.

За дребните стопанства се използват данните от бюджетните изследвания. Например по бюджетните изследвания на кооператорите в началото на годината е имало 20 вола, а в края на годината 25 вола, през годината са заклани 2 вола. Процентът на животните за клане в стопанството ще бъде $\frac{2 \times 100}{20 + 25} = 8.9$ на сто, т. е. отношението между броя на за-

кланите и средногодишния брой на говедата.

Ако приемем, че общо за всички кооператори за страната броят на говедата в началото на годината е 150,000, а в края на годината 180,000, тогава броят на закланите през годината е

$$= \frac{150,000 + 180,000}{2} \cdot 8.9 = 14,685.$$

Това обаче е недостатъчно. Необходимо е данните за клането на животните в стопанството по отделните видове животни да се съпоставят с данните за доставките и за оставянето на кожи в стопанството. При тази съпоставка трябва да се има пред вид, че една част от продадените кожи може да е получена от отпадналите животни. Оттук изниква необходимостта при съпоставянето на данните за доставките на кожи да се направят редица поправки. При изчисляването трябва да се има пред вид, че не от всички отпаднали животни се получават кожи, а от друга страна част от кожите на закланите животни в стопанството се използват от самото стопанство.